Kaip pasirinkti spiningą

Parašė Sorokin Grigorij
Antradienis, 06 Rugsėjis 2011 13:46

Prieš pasirinkdami spiningą, jūs turite apsispręsti, ką ir kur ruošiatės gaudyti. Pastebėjau, kad užmetimo nuotoliui kotas įtakos neturi. Kartą vienoje Sibiro upių teko matyti, kaip senelis panašiu į kastuvo kotą pagaliu su vienu mažu žiedeliu ir tarybine inercine rite užmesdavo masalą dukart toliau nei jo kolegos tame pačiame krante, kurie buvo “ginkluoti” prabangiais anglies pluošto kotais. Taigi pagrindinį vaidmenį užmetant vaidina žvejo meistriškumas. Bet žvejo meistriškumas + geras įrankis... Kaip sakoma: viena galva gerai, bet...
Didelį vaidmenį kotas atlieka varginant žuvį. Stiprūs valai, daugeliu atveju pinti, ir ritės su frikciniu stabdžiu, kuris atleidžia valą žuviai aktyviai priešinantis, gauna pagrindinę apkrovą. Pagrindinė meškerykočio užduotis - sušvelninti žuvies smūgius. Taigi meškerykočiui keliami trys reikalavimai: masalo užmetimas reikiamu atstumu, ritės ir valo apkrovos sumažinimas bei švelnus žuvies varginimas.

Spiningų klasifikavimas
Pati lengviausia klasė- UL (ultralight – labai lengvas), vidutinė klasė- Ģ (medium – vidutinis) ir sunkioji klasė- Ķ (heavy – sunkus). Smulkiau panagrinėsime kiekvieną iš jų.
UL- šiuo metu vienas populiariausių spiningavimo būdų. Šios klasės įrankiai skirti gaudyti nedideles žuvis: ešerius, upėtakius, šapalus, lydekas, meknes, kiršlius. Šiai žvejybos klasei naudojami ploni valai (0,12 - 0,2 mm), patys kotai pakankamai trumpi (1,5 - 2,1 m). Masalai lengvi, svoris iki 10 gramų (visos sukriukės, mažos vartiklės, vobleriai, guminukai su lengvais galvakabliais).
M- ši klasė paplitusi šiauriniuose regionuose ir bet kokiuose mažai apgyvendintuose rajonuose, kur vandens telkiniai retai lankomi žvejų ir žuvis turi galimybę užaugti gana didelė. Tokiose vietose pagrindiniu laimikiu tampa dideli ešeriai ir lydekos, taimeniai ir lašišos. Šiai žūklės klasei naudojami storesni valai (0,25 - 0,35 mm), masalo svoris gali siekti iki 40 gramų, t.y. čia įtakos turi užmetimo gylis ir nuotolis. Kotų ilgiai - 2,4 - 3,3 metro.
H- pati sunkiausia spiningavimo klasė. Tokie kotai naudojami gaudant šamus, menkes, taimenius ir kitas dideles žuvis. Šios klasės kotai turi būti labai stiprūs. Jų ilgis - daugiau nei 2,7 metro, užmetamo masalo svoris – daugiau nei 30 gramų.
Galima išskirti dar vieną spiningavimo klasę – jūrinė žvejyba velkiaujant. Čia naudojami rankos storumo kotai, žiedeliai su guoliais, o šiam žvejybos būdui naudojama multiplikatorinė ritė

labiau primena “gervės mechanizmą”.
Kotų klasifikavimas pagal akciją
EXTRA FAST (EF) (labai greitas) – didžiausias koto išlinkimas tenka viršutiniam koto ketvirčiui.

FAST (F) (greitas) – meškerykotis linksta viršutiniame trečdalyje.
MODERATE (M) (vidutinis) – linksta viršutinė koto pusė.
SLOW (S) (lėtas) – kotas linksta per visą savo ilgį.

Anglis ar stiklas?
Stiklo pluoštas, anglies pluoštas arba jų junginys. Stikloplastiko kotai yra lankstesni ir sunkesni. Anglies pluošto – standesni ir lengvi. Apjungus šiuos du tipus, gaunamas tarpinis variantas.
Šiuo metu rinkoje esantys kotai - dažniausiai grafitiniai arba maišyti, o vien tik stikloplastiko kotai sutinkami retai ir yra pigesni.
Stikloplastiko kotai per daug minkšti ir sunkūs, jų kaina dažniausiai maža. Pačių trumpiausių kotų (1,5 – 1,6 m) svoris beveik nejaučiamas lyginant su anglies pluošto kotais, o kainos skirtumas akivaizdus. Jeigu jūs pamatėte per televizorių ar perskaitėte internete apie spiningavimą ir labai užsinorėjote tapti žveju, rekomenduojama pradėti nuo stikloplastiko. Su juo pasitreniruosite, išmoksite valdyti įrankį ir ne toks bus skaudus koto praradimas. Išmokus išsirinksite anglies pluošto kotą ir tikrai pajusite, kaip malonu spiningauti su tokiu įrankiu.
Rankena ir ritės laikiklis
Koto rankena – labiausiai jaučiama jūsų spiningo dalis.
Šiuolaikinių kotų rankenų paviršiaus gamybai naudojamos trys medžiagos: kamštis, oda ir korėta guma. Geriausia medžiaga laikomas kamštis, kadangi jis lengvas ir jį malonu liesti. Kamštis pigių modelių gamyboje nenaudojamas.
Daugelyje modelių naudojama prisukama rankena, kurios didžioji dalis padengta kamščiu. Tokios rankenos patogios žvejojant stovint, o sėdint valtyje tokia rankena nepatogi, nes yra per ilga. Spiningai būna vienarankiai ir dvirankiai. Vienarankiai gaminami iki 210 cm ilgio. Rankenos ilgis žemiau ritės laikiklio neviršija 20 cm. Dvirankiai spiningai skirti gaudyti nuo kranto, ir rankenos ilgis paprastai būna didesnis nei 30 cm..
Ritės laikiklis turi tvirtai laikyti ritę ir būti patogus. Spininginiuose kotuose vietoj ritės laikiklio

užspaudimo žiedai nenaudojami (skirtingai nuo sportinių meškerykočių). Nors tvirtinimo žiedai ir leidžia keisti ritės tvirtinimo vietą, jie neužtikrina reikalingo tvirtumo. Paprastai ričių laikikliai gaminami dviejų tipų: šiek tiek įleisti į rankeną (juose prispaudimo žiedas montuojamas priekyje) ir standartiniai, kur prispaudimo žiedas montuojamas gale. Multiplikatorinėms ritėms ant ritės laikiklio padaromas specialus gaidelis.

Ilgis

Beveik visi gamintojai gamina standartinio ilgio kotus. Spininginių kotų ilgiai išsidėstę diapazone nuo 150 iki 360 cm. Labiausiai šiuo metu paplitę 210-270 cm ilgio kotai. Bendros taisyklės pasirenkant koto ilgį yra sekančios: kuo didesnė žuvis – tuo ilgesnis kotas. Gaudant iš guminės valties geriau naudoti trumpus vienrankius kotus (150 – 210 cm.). Jei valtyje galima stovėti, tai galimas koto ilgis 210 – 270 cm. Jei gaudoma nuo kranto, kada reikalingas tolimas metimas, reikėtų naudoti gan ilgus kotus (270 – 330 cm.).

Galia

Galią galima nustatyti pagal užrašą ant koto. Užmetimo galia nusakoma pagal masalo svorį. Pagal galią kotai skirstomi į keturias kategorijas:

1 – iki 10 gramų
2 – 10 – 30 gramų
3 – 30 – 60 gramų
4 – daugiau 60 gramų

Koto dalių sujungimo tipas

Spininginiai kotai gali būti tiek štekeriniai, tiek teleskopiniai. Be to, štekeriniai būna dviejų tipų: su vidiniu ir su išoriniu viršutinės dalies sujungimu.

Teleskopiniai spiningai patogesni transportuojant, bet jų kokybė nėra labai gera. Prarasdami koto dalies ilgį, jie tampa sunkesni lyginant su to paties ilgio štekeriniais kotais. Tokių spiningų akcija gali būti labai greita, kadangi apatinės koto dalys praktiškai nedirba ir tokių kotų įlinkis nėra tolygus. Žiedeliai montuojami ne ten, kur reikalinga, o ten, kur tai įmanoma, t.y. kiekvienos dalies pabaigoje.

Štekeriniai kotai - tai profesionalus įrankis. Ar dalių sujungimas yra išorinis ar vidinis, priklauso

nuo akcijos. Greitos akcijos kotų viršutinė dalis įkišama į apatinę. Žiedeliai ant štekerinių kotų montuojami specialiai apskaičiuotose vietose.
Žiedeliai
Geras žiedas turi būti pagamintas iš tvirtos medžiagos, būti lengvas, patvarus ir gerai nušlifuotas. Žiedelių kietumas ir glotnumas užtikrina minimalią trintį, pratęsia valo ir žiedelio tarnavimo laiką bei užmetimo nuotolį.
Šiuo metu dauguma gaminamų žiedų susideda iš metalinio laikiklio, kietos medžiagos įvorės ir, kai kuriais atvejais, plastikinės tarpinės tarp rėmelio ir įvorės. Gaminant brangius modelius, plastikinė tarpinė nenaudojama, o tvirta įvorė patikimai tvirtinama prie laikiklio.
Įvorės medžiaga gali būti įvairi. Aliuminio oksido žiedeliai yra tamsiai rudos spalvos. Šie žiedeliai dažniausiai naudojami geros klasės spiningams.
Žiedelių patvarumas taip pat labai svarbus, ypač „sunkiajai artilerijai“ , kai žiedelių apkrova yra tikrai didelė.
Išskirtiniai reikalavimai keliami „tulpei“. „Tulpė“ – paskutinis koto žiedelis. Tvirta „tulpės“ įvorė turi būti tokios formos, kad nuo valo vedimo dengtų patį metalinį laikiklį ir plastikinę tarpinę.
Kur ir kuo?
Nedideliame vandens tvenkinyje metama išilgai meldams ar „languose“. Žvejojama iš valties. Žuvis – lydeka iki 2 kg., maži ešeriukai. Spiningas – 150 – 210, 10 – 30, F(M),1.
Jei žvejojama iš valties vandens telkinyje, kur meldų linijoje staigus slenkstis, metama išilgai meldams, slenksčio kampu. Žuvis – lydeka iki 3-4 kg., vidutiniai ir smulkūs ešeriai. Spiningas – 180-240, 10-30, M(F), 1.5. Jeigu naudojama kieta valtis, tai spiningas pasirenkamas dvirankis.
Žvejyba tarp lelijų iš valties. Gylis iki 3 m. Žuvis – maža lydeka, smulkūs ir vidutiniai ešeriai. Spiningas – 150-210, iki 10, EE(F), 1(1.5).
Žvejyba iš valties atvirame vandenyje. Gylis - 2-4 metrai. Žuvis – starkis iki 2 kg, vidutiniai ir stambūs ešeriai. Spiningas – 210-270, 10-30, M(S), 1.5(2).
Velkiavimas. Žuvis – starkis iki 3 kg., lydeka 3-4 kg. Spiningas – 180-270, 30-60, EF(F), 1.5(2).

Žvejyba didelėje upėje iš valties. Žuvis – šamas, stambios lydekos, taimenis. Spiningas – 270-300, >60, EF(F), 2.
Žvejyba nuo kranto nedidelėje upėje stipriai apaugusiais krantais. Žuvis – ešeriai, meknės, lydekos, kiršliai, upėtakiai ir kt. iki 1 kg. Spiningas – 150-180, iki 10, F(M), 1.
Žvejojant vidutinio dydžio upėje nuo kranto, metimo nuotolis siekia 50 metrų. Gylis iki 2-3 metrų. Žuvis – salatis, šapalas, meknė, lydeka ir kt. daugiau nei 1 kg. Spiningas – 240-300, 10-30, M(S),2.
Žvejojant nuo kranto didelėje upėje, metimo nuotolis - daugiau nei 50 metrų. Gylis - didesnis nei 2-3 metrai. Žuvis – starkis, lydeka, ešerys. Spiningas – 270-330, 10-30, S(M), 2.
Žvejyba šiaurės upėse nuo kranto. Žuvis – taimenis ir kitos stambios žuvys. Spiningas – 270-300, 30-60, F(EF), 2.
Žvejyba šiaurės upėse nuo kranto. Žuvis vidutinė (kiršlys, upėtakis). Spiningas – 240-300, iki 10, M(S), 2.

Žvejyba nuo kranto ežeruose ir upėse, kur gylis iki 2 metrų. Metimo nuotolis – daugiau nei 50 metrų. Žuvis – meknė, ešerys ir kitos nedidelės žuvys. Spiningas – 300-330, iki 10, S, 2.

Koto pirkimas
Surinkę spiningą, pajudinkite kotą ir padarykite keletą mostų. Turi nesigirdėti jokių pašalinių garsų (braškėjimo, traškėjimo ar cypimo).
Apžiūrėkite žiedus. Visi žiedai turi būti gerai pritvirtinti, įvorė negali judėti ar prasisukti, negali būti jokių įtrūkimų klijuose ir lake.
Didelį dėmesį skirkite „tulpei“. Ji turi būti gerai prigludusi ir nesisukinėti. Išmaukite koto dalis ir paimkite viršūnę. Lengvai ją sulenkite viena ranka laikydami koto storgalį, o kita - tarp paskutinio žiedelio ir „tulpės“. Pirštais pasukite viršūnėlę. Ji turi suktis tolygiai.
Jeigu jūs ne spiningavimo specialistas ir negalite nustatyti, ar šis kotas vertas nustatytos kainos, t.y. negalite nuspręsti, kokio lygio yra meškerykotis, atkreipkite dėmesį į įpakavimą. Žemiausios klasės įrankiai pakuojami į polietileninius maišelius, vidutinės klasės – į medžiaginį apvalkalą, aukštos klasės – į aksominį, o elitiniai kotai turi plastikinę tūbą. Žinoma, gali būti ir išimčių, bet nedaug.

Sorokin Grigorij